

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Detailhandelsontwikkelingen – provinciale handelwijze

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Datum

13 mei 2013

Kennisnemen van

Documentnummer

3418242

De provinciale handelwijze ten aanzien van ruimtelijke plannen die voorzien in detailhandelsontwikkelingen.

Aanleiding

Met de Discussienota Detailhandel en het symposium 'Detailhandel in Brabant: werk aan de winkel' (16 januari 2013) heeft de provincie de (regionale) discussie over detailhandel geopend. Het onderwerp staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Dit blijkt onder andere uit de discussies die zijn gevoerd in de statencommissie EZB en de vele publicaties die de laatste tijd over de winkelproblematiek in de media zijn verschenen. Bijvoorbeeld in het Eindhovens Dagblad van 18 april jl. over de toenemende winkelleegstand en in het Financieel Dagblad van 19 april jl. naar aanleiding van een rapportage van het Planbureau voor de leefomgeving over het (over)aanbod van winkels en kantoren. In deze publicaties wordt gepleit voor een sterkere sturende rol van de provincie. Met name als het gaat om regionale afstemming en samenwerking.

Naar aanleiding van de Discussienota Detailhandel en het symposium is een Expertteam Detailhandel met overheden, marktpartijen en kennisinstellingen ingesteld. Dit expertteam werkt aan een advies over:

- hoe het beste kan worden ingespeeld op actuele en te verwachten detailhandelsontwikkelingen;
- welke rol en verantwoordelijkheden de verschillende overheden en marktpartijen hierbij hebben.

Dit advies wordt besproken in de Regionaal Ruimtelijke Overleggen (RRO's) van juni 2013. Daarna volgt een verdere, regionale uitwerking van het advies en zal de provincie bekijken of het provinciale detailhandelsbeleid moet worden aangescherpt.

Voordat dit advies en de uitwerkingen daarvan er zijn, doen zich nieuwe ontwikkelingen voor. Er zijn plannen bij de gemeenten bekend, die voorzien in (grootschalige)detailhandelsontwikkelingen.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3418242

De bijgevoegde notitie geeft aan op welke wijze wij reageren op detailhandelsplannen. De notitie sluit aan bij de discussie over detailhandel zoals die is gevoerd in de vergadering van de statencommissie EZB van 1 maart 2013.

Bevoegdheid

De notitie over de provinciale handelwijze ten aanzien van detailhandelsplannen is een uitwerking van de kaders zoals U die in de Structuurvisie RO (Svro) en Verordening ruimte (Vr) heeft aangegeven. Een ander belangrijk juridisch kader voor deze uitwerking is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) .

Kernboodschap

1. *De huidige beleidskaders en regelgeving bieden de provincie een planologisch-juridische positie voor een provinciale reactie ten aanzien van(grootschalige) detailhandelsplannen*

In de Svro is een robuuste, economisch levensvatbare voorzieningenstructuur benoemd als een provinciaal belang. Onder stedelijke voorzieningen wordt ook detailhandel verstaan. Hierbij is aangegeven dat de provincie stuurt op grootschalige, bezoekersintensieve voorzieningen met een regionaal en bovenregionaal karakter. Tevens is aangegeven dat ontwikkelingen van voorzieningen met een bovenlokaal verzorgingsgebied mogelijk zijn na afstemming in het RRO.

In de Vr is opgenomen dat de ontwikkeling van een nieuw bovenregionaal grootschalig winkelcentrum (een shopping mall) is uitgesloten. In art.12.4 staat verder, dat het RRO, in het belang van de regionale ruimtelijk samenhang, bevordert, dat de deelnemers regionale afstemming plegen en afspraken maken over stedelijke voorzieningen.

In de toelichting op het Bro heeft het Rijk aangegeven dat de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de toepassing van de ‘Ladder van duurzame verstedelijking’ door gemeenten bij de provincies is gelegd. Regionale afstemming is hierbij een belangrijk aspect. De ‘Ladder van duurzame verstedelijking’ houdt in dat eerst de mogelijkheden binnen het bestaand stedelijk gebied moeten worden benut alvorens er nieuwe stedelijke uitbreiding mag plaatsvinden.

Op basis van bovenstaande concluderen wij dat er op basis van de huidige beleidskaders en regelgeving een planologisch-juridische basis is voor een provinciale reactie op (grootschalige) detailhandelsplannen.

2. De provincie gaat kritischer reageren op (grootschalige) detailhandelsplannen

Gelet op de in de Discussienota Detailhandel geschetste trends en ontwikkelingen zullen wij kritische vragen stellen over de wenselijkheid van nieuwe detailhandelsontwikkelingen. Daarbij richten wij op de detailhandelsontwikkelingen, zoals opgenomen in de lijst van paragraaf 3 van de bijgevoegde notitie. Het gaat hierbij vooral om grootschalige nieuwe toevoegingen van winkelmeters. Ontwikkelingen die wenselijk zijn en kansen bieden, dienen uiteraard de ruimte te krijgen. Concreet betekent dit dat wij vroegtijdig, dus voor een voorontwerp-bestemmingsplan, met gemeenten in overleg gaan over plannen waarin nieuwe (grootschalige) detailhandelsontwikkelingen zijn voorzien. Om zo te bepalen of de ontwikkeling wel of niet valt onder de lijst van plannen waarop de provincie mogelijk terughoudend of afwijzend zal gaan reageren. Uit het overleg met gemeenten voortkomende planontwikkelingen worden ambtelijk en bestuurlijk voor het RRO geagendeerd, zodat de andere gemeenten geïnformeerd worden over de in de regio te hanteren lijn met betrekking tot detailhandelsontwikkelingen.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3418242

Plannen toetsen wij procesmatig op de toepassing van de in het Bro opgenomen 'Ladder van duurzame verstedelijking'. Ruimtelijke afwegingen zijn meer dan in het verleden van belang bij de motivering van plannen. Uitsluitend een distributie planologisch onderzoek naar de marktruimte vinden wij onvoldoende.

Wij zijn terughoudend maar zullen in het uiterste geval op basis van huidig beleid en regelgeving bij ontwerpbestemmingsplannen een zienswijze indienen en bij vastgestelde plannen een reactieve aanwijzing of beroep overwegen.

Consequenties

1. De provincie geeft duidelijkheid over hoe haar beleid ten aanzien van detailhandel wordt ingevuld.

Door middel van de notitie over de provinciale handelwijze ten aanzien van detailhandelsplannen geeft de provincie duidelijkheid hoe haar beleid ten aanzien van detailhandel wordt ingevuld. Naar aanleiding van de Discussienota Detailhandel en het symposium 'Detailhandel in Brabant: werk aan de winkel' is deze duidelijkheid door verschillende gemeenten en marktpartijen gevraagd.

2. De provincie neemt haar verantwoordelijkheid in de maatschappelijke discussie over detailhandel.

Zoals wij hierboven hebben aangegeven staat de winkelproblematiek hoog op de maatschappelijke agenda. Door de voorgestelde provinciale handelwijze agenderen wij deze problematiek voor het regionale overleg en grijpen wij in indien nodig.

13 mei 2013

3418242

Overheidshandelen is gebonden aan de Europese dienstenrichtlijn.

Communicatie

Vervolg

Bijlagen

- Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de secretaris,

drs. W.G.H.M. Rutten

Ruimtelijke Ontwikkeling & Handhaving/Bureau Strategie, Beleid en Monitoring